

Z CHVALETIC DO CHVALETIC

Pěší výlet s dopravou vlakem v sobotu 12. listopadu 2011

Sraz v hale hl. nádraží Pardubice v 7.20. Odjezd 7.37, příjezd Chvaletice 8.04. (Odjezd přípoje z HK v 7.05, jistější v 6.42; z Kolína odjezd v 7.34 - příjezd Chvaletice 7.51.) - Zpáteční jízdné (obyč./zákaznické) 74/56 Kč; dítě nebo důchodce 36/27 Kč. Důchodci a děti si koupí jízdenky samostatně, ostatní mohou jet na společnou pro skupinu:

Počet	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kč	112	149	186	223	260	297	334	371	408	445	482
Kč/os.	56	50	47	45	43	42	42	41	41	40	40

Výlet směřuje na nejzazší konec Železných hor, proříznutý údolím Labe u Týnce nad Labem. Jeho trasa, částečně bez turistického značení, je navržena převážně po pevných cestách schůdných i za mokrého počasí, které nelze v tomto období vyloučit. Námět na výlet vznikl při trasování nových značených cest a je využita důvěrná znalost terénu již od dob pochodů býv. OTTJ VCHZ „Hřebenem Železných hor“ v letech 1980, 1982, 1989, 1990 a 1991.

Mapa: KČT č. 42 „Kolínsko a Kutnohorsko“ (vydání 2010).

Výlet je zařazen do kalendáře akcí 2011 oblasti KČT Pardubický kraj. Všichni účastníci (i nečlenové) jsou úrazově pojištěni díky příslušnosti TKSP k ČSTV!

Jednotná trasa:

Z nástupiště zastávky ČD Chvaletice k podchodu a východním směrem mezi tratí a řekou na lávku přes Labe. Za ní doleva po asfaltce do Labských Chrčic (buď stále po silnici, nebo ze zatáčky v přímém směru stezkou) na **M** značku. Po ní doleva (silnicí) kolem PR Duny u Sváravy a pak přes PR Týnecké mokřiny k řece a do Týnce nad Labem.

Z města po **Z** zn. přes most a pod tratí do Vinařic, pak bez zn. dobrou polní cestou; **Z** se na tuto cestu vrátí zprava z lesa. Stále po značené cestě přes Bernardov a doleva vzhůru po historické úvozové tzv. Chvaletické cestě; když **Z** z ní odbočí doprava, pokračovat v přímém směru, přes silnici I/2 až na silnici II/338, za níž je zpustlé koupaliště. Za ním pak po **Ž** zn. na návrší (vpravo je pohled do lomu) a dolů ke kostelu v pův. Chvaleticích; za kostelem, při staré aleji ze vsi, končí dnes v býv. lomu na pyritové břidlice, jsou dva pomníky - padlí v 1. svět. válce a M. J. Hus.

Stále po **Ž** kolem architektonicky cenné býv. školy (nyní s narušenou statikou) na křižovatku silnic na vrcholu - vynikající vyhlídka, odpočívadlo; **Ž** pokračuje po cyklostezce do nových Chvaletic. Z křižovatky po silnici doleva, za březovým hájkem polní cestou doprava a podél zahrádek do lesa, jím strmě dolů do města do restaurace - občerstvení a rozloučení.

Vlaky zpět do Pardubic: 15.51 a 17.51 (do Kolína: 16.04, 18.04); přípoje do HK: 16.25, 18.25.

Vlastivědné informace

Duny u Sváravy: Přírodní rezervace - zachovalé písečné přesypy s pískomilnou florou a faunou, nyní z valné části zalesněné.

Týnecké mokřiny: Přírodní rezervace zaplavovaných luk s bohatou vegetací a avifaunou (čtyři druhy rákosníků, moudivláček lužní), s výskytem modrásky bahenního a žáby kuňky ohnivě.

Týnec nad Labem: Prastaré osídlení (patrně hradiště na místě dnešního kostela); první zmínka o vsi pochází z r. 1110, nejpozději r. 1436 uváděn jako městečko, od r. 1600 město (zvané Týnec na Hůrkách). Od r. 2003 městská památková zóna. Kostel sv. Jana Křtitele z 12. - 13. stol., upraven 1780-81. U pozdně barokní fary dvě památné lípy. Hrobka rakouského generála barona von Melase (1729 - 1806) a jeho ženy. Na ostrohu pozdně gotická věžovitá tvrz (nepřístupná).

Chvaletice: Nynější město je na území býv. Telčic, patřících od r. 1143 klášteru v Sedlci. Telčická tvrz na důležité obchodní cestě do Prahy je doložena r. 1199, od počátku 16. stol. patřily Telčice do panství Zdechovice, v r. 1720 se staly osadou Chvaletic, v r. 1953 samostatnou obcí. K 1. 1. 1975 se opět spojily s Chvaleticemi a společně pak 1. 1. 1981 získaly statut města s názvem Chvaletice. Původní Chvaletice (resp. dvůr s tvrzí u obce) jsou písemně doloženy k r. 1393. Nyní je tam pouze zbytek obce, podstatnou její část pohltil lom na pyritové břidlice (délky 2 km a šířky 700 m), býv. Manganorudné a kyzové závody, fungující od r. 1949 do r. 1975, kdy pro výrobu kyseliny sírové v Semtíně začala být používána síra z Polska; spolu s odvaly bylo zdevastováno území 5 km². V původních Chvaleticích, zvaných nyní Hornická čtvrť, se z významných objektů zchoval pseudorenesanční evangelický kostel z roku 1882 (a pod ním dva pomníky), fara a škola, realizovaná v r. 1930 podle návrhu architekta Karla Řepy (1895 - 1963), žáka Jože Plečnika a projektanta pardub. nádraží. (Viz http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_%C5%98epa)

Na milou společnost při svém posledním výletu pro TKSP se těší

Luboš Chládek

tel. 466 645 605, e-mail: lubchlad@seznam.cz